

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

590.06

Hely

Idő

"1919"

Szerző:

Cím: *Az állatkert inséges étlapja*

Forrás:

Uj Lap

Bsp.

(Hely)

1919. 7/6

(Idő)

(Köt. v. fü.)

Az állatkert inséges étlapja

Redukállák az eleség sokféleségét — Inyenc állatok — Növekedett a halandóság — Mennyi húst kapnak a nagyvadak?

— Az *Uj Lap* tudósítójától. —

Budapest, márc. 15.

Ebben a méregdrága, inséges, fejadagos világban, mikor a hatóság szabja meg hogy kiki mit és mennyit egyék, kimentünk az állatkertbe, hogy megtudjuk, valjon az emberi nyomorúság kiterjed-e az állatkert többé vagy kevésbé szimpatikus lakóira is és hogy az állatoknak szintén meg kell-e szenvedniök a világháboru iszonyataiért, amelyek előidézésében természetesen semmi részük sem volt. A mintaszertien gondozott s a tavasz kezdődő pompáját mutató állatkertben Lendl Adolf dr., a tudós igazgató fogad bennünket, aki az állatkert háborus és mostani elmézéséről az alábbi igen érdekes felvilágosítást nyújtja.

A háboru előtt az állatkertnek naponta nem kevesebb, mint 110-féle eleségre volt szüksége. Kelt a különböző állatok számára hangyatojás, svábbogár, lisztkukac, köles, kendermag, mazsola, banán, alma, körte, lekvár, kenyér, morzsa, csukamájolaj, tojáshej, fagallyak, széna, szalma, lóhus, főtt lósziv, csontpor, csalamádé, zöld takarmány, zab, árpa, rozs, vadgesztenye, répa, mindenféle dara, kukorica, korpá, halzsír, keserűviz, korpá, rum, cukor, kávé, tea, stb., nem is említve a husevónagyvadak nélkülözhetetlen táplálékát, a húst.

A háboru elején az állatkert vezetősége kénytelen volt a 110-féle eleséget 80-félére redukálni. Teljesen eltünt az állatkert étlapjáról a *déligyümölcs, banán, füge és kávé* — a majmok rendes reggelije — s zsíros ételek pedig rendkívül megdrágultak, később pedig egyáltalán nem voltak kaphatók. Lassan-lassan ez az arányszám is lejjebb szállt, eltűnt a *cukor és a tej* is, mert mikor a fővárosban a gyermekek és agók nem jutnak tejhez, akkor a huma-

nizmus parancsolja, hogy az állatok se kapjanak ilyet. Ma ennek következtében már csak 60-féle eleséget, tehát a háboru előtti aranyidőkben szokásos étlap felét kapják az állatok.

A mennyiséget bizonyos fokon alul életveszedelem nélkül nem lehet redukálni s így a kifogyott és nem kapható cikkeket pótolni kellett hasonlóan vagy kevésbé táplálékkal. Így a szénaevők széna helyett kapnak *vadgesztenyét*, zab helyett *őrölt vadgesztenyét*. A *tejadagolás teljes megszűnt* kártékony hatással volt a fiatalabb állatállományra és ugyan-osaik hátrányosan befolyásolta az egyébként kedvező szaporodási viszonyokat, minek következtében az állatkertben a *mult év folyamán jóval kevesebb állat született*, mint az előző években.

A tömegesen beszerezhető cikkek, mint a répa, széna, vadgesztenye stb. ára hihetetlen arányban felszokott. A széna métermázsájának ára a békében 7 korona volt Budapestre szállítva, az elmúlt évben már 130 korona volt, ma 200 korona. Hogy a piac drága árait elkerülje, az igazgatóság már eleve mérsékelte áron lekötötte egy nagybirtok szénatermését s ilyképp százszázalékos takarított meg, mert felesleges szénájával *csere útján* egyéb nehezen beszerezhető és egyébként drága élelmiszerhez juthatott. Régente *Siam*, az állatkert ismert elefántja megelégedett napi 50 kgr. eleséggel, mert a jószívű látogatóktól naponta 2-300 darab *sóskifűt és megszámlálhatatlan darab kockacukrot* kapott, ma azonban, mivel az önkéntes adományok elmaradtak, 80 kgr. eleséget követel. A szarvasok, antilopok azelőtt kölest, fűmagot, friss galyat répát, tököt és cukrot kaptak, ma meg kell elégedniök napi 12 kgr. vadgesztenyével, mert egyébbhez nem juthatnak.

De az élelmiszernianyának nemcsak az emiások a szenvedő áldozatai, hanem még inkább a madarak. A *papagályok*, az állatkert e nemes madarai azelőtt *banánt, szilvát, körtét, diót, mandulát és cukrot* kaptak, minek jórészét a látogatók hozták magukkal. Ma a közönség jószívűsége ismert és érthető okokból megszűnt s a papagályok kizárólagos elesége a *főtt kukorica lett*. Hallatlanul megdrágult az apróbb madarak elesége, a *napraforgó, tök- és kendermag* is.

Az utóbbi hónapokban megtörtént, hogy az állatkert raktárában *csak egy napra való élelmiszerkészlet volt*, ugy, hogy napról-napra élt, mint a gázgyár a maga fogyatékos szénkészletével. Ilyenkor megesett, hogy a kevésbé értékes állatok közül, így nyulakat, kecskenakokat, stb. *feláldozták, csak-hogy a nagyobb és értékesebb husevők eleséghez jussanak*. Mindazonáltal nem egy értékes állata az állatkertnek lett áldozatává a háborus inségnek. Így a jegesmedvék közül, melyeknél az igazgatóság a zsíros, olajos táplálékot azzal igyekezett pótolni, hogy külön e célra főtt kukoricával hizlalt borzokat adott nekik, kettő elpusztult, s most már csak 3 van. Hasonlóképp elpusztult az állatkert három gyönyörű, Európában párját ritkító *zsirafja* és az *összes fókák*.

A háborus inség, főleg a locsolás megszűnésének következménye volt az is, hogy a *tuberkulózis*, melyre különösen a majmok hajlanak, fokozottabb mértékben lépett fel. Az állatkerti állatállomány halandósága, mely a békében 9-10 százalék volt — Európában a legkedvezőbb — 1917-ben 22 százalékra emelkedett.

Hus dolgában is természetesen meg van akadva az állatkert. Az állatok ma már csak hulladékhuszt kapnak, még pedig a nagyvadak közül az *oroszlánok és tigrisek* 6 kilogrammot naponta, de ebből ma legálább egyharmada csont, a *leopárdok* 4 kilogrammot, a *farkasok* 2 kilogrammot. A *vidrák* napi fél kiló halat kapnak, de olyat, mely az embernek már nem kell, s ennek ára is 6-8 korona kilogrammonként.

Még megtudtuk, hogy az állatkert tudós igazgatója össze az állatállomány felfrissítése végett *Angol-Keletafrikába*, a Kilimandzsaró vidékére utazik, ahol *Nairobi* városában angol és német kereskedők élénk kereskedelmet folytatnak afrikai állatokkal.